

Uudelleenkäytön hallinnolliset ja lainsäädännölliset näkökulmat

Hanna Salmenperä, SYKE
CIRCTALK 14.2.2022

LIFE15 IPE/FI/004

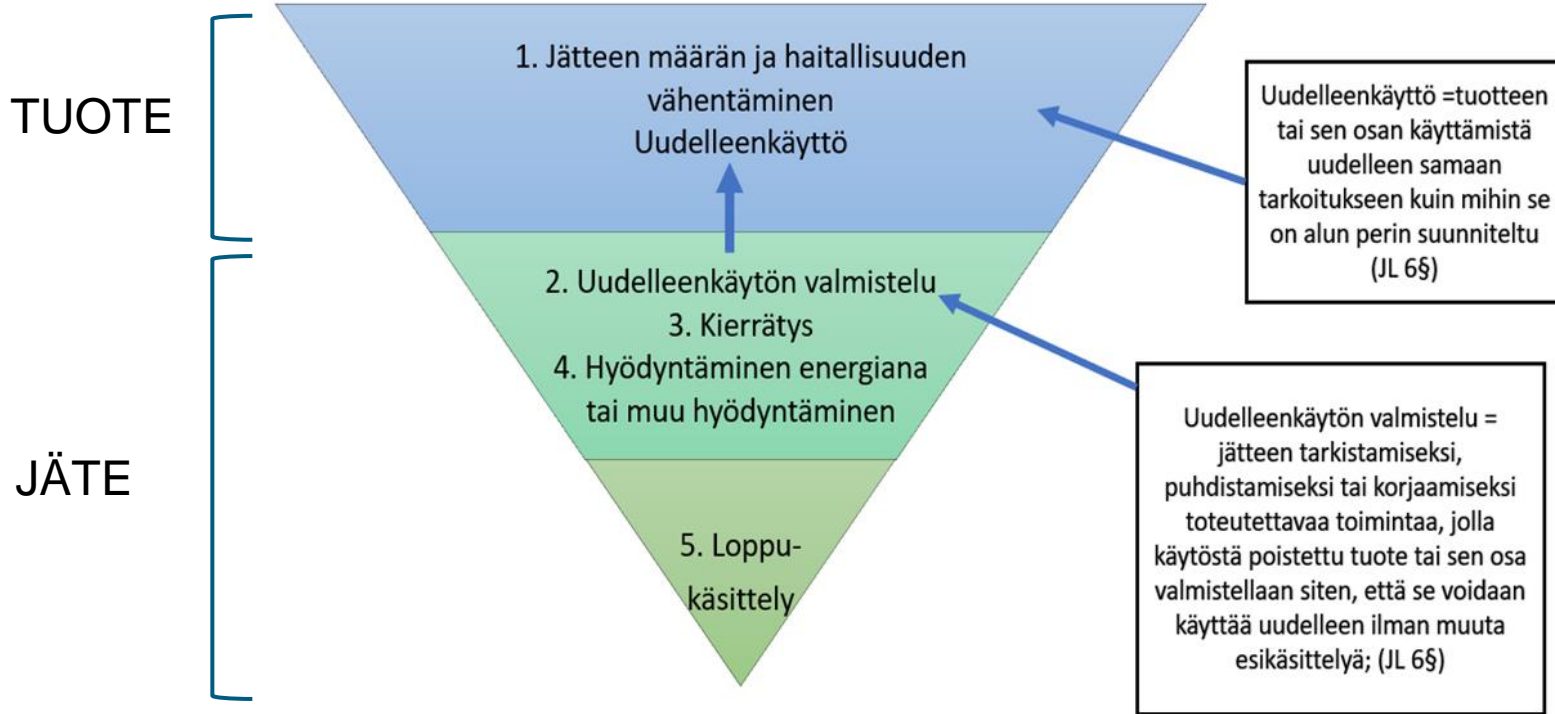
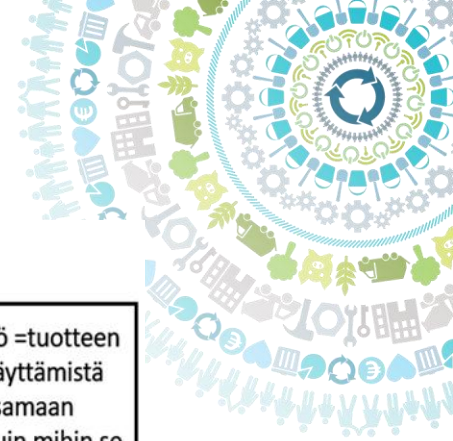

circwaste.fi/en-us

Jätelainsäädäntö edistää vahvasti uudelleenkäyttöä

Määritelmät – Tuote vai jäte?

Jätelaki 646/2011 ja 15.7.2021/714

Uudelleenkäytön edistäminen

- **8§ Yleinen etusijajärjestys**, VNA antomahdollisuus
- **11§ Etusijajärjestyksen noudattamisen edistäminen** - viranomaisille ja julkisoikeudellisille laitoksille.
- **11a§ Uudelleenkäytön valmistelun vahvistaminen**
 - keräystä harjoittavan on varattava uudelleenkäytön valmistelua harjoittaville toimijoille mahdollisuus saada uudelleenkäytön valmisteluun soveltuva jäte
 - Sopimus, kustannukset ja tiedonantovelvollisuus
 - VNA antomahdollisuus tarkemmista säännöistä
- **Muita kohtia:**
 - 15a§ - Uudelleenkäytön valmistelua tai kierrätystä varten erilliskerättyä jätettä ei saa toimittaa poltettavaksi eikä sijoitettavaksi kaatopaikalle.
 - 93§ - Kunnan jäteneuvontavelvollisuus

117§ - Käytettyjen SE-laitteiden vientiä koskevat säännöt

Jätelaki 646/2011

Uudelleenkäytön edistäminen tuottajavastuussa (SE-laitteet, pakkaukset)

- 47§ - tuottajan ensisijainen **oikeus järjestää jätehuolto** - muu toimija kuin tuottaja saa tarjota tuotteiden uudelleenkäyttöön tai sen valmisteluun liittyviä palveluita vain jos tehdään yhteistyössä.
- 51§ - Tuottajan **tiedotus- ja neuvontavelvollisuus** myös uudelleenkäyttöä ja sen valmistelua koskien, yhteistoiminnassa kunnan ja muiden jh-toimijoiden kanssa
- 52§ - **Tuottajan velvollisuudet** uudelleenkäytön edistämiseksi – huolellinen keräys (+VNA antomahdollisuus), tarjottava tarvittavat tiedot tuotteen ja sen osien uudelleenkäyttömahdollisuuksista ja purkamisesta sekä vaarallisten aineiden ja osien sijainnista tuotteessa
- 54§ - tuottajan **kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus** (myös uudelleenkäytön ja uudelleenkäytön valmistelun osalta)

Jäteasetus ja Pakkausjäteasetus

Jäteasetus 978/2021

- 23 -24§ - Kierrätystavoitteisiin lukeutuu myös uudelleenkäytön valmistelu
 - 55% (2025), 60% (2030), 65% (2035) + Laskentaohjeet
- 25§ - Rakennus- ja purkujätteen synnyn ehkäisy
- 29§ - Käyttämättömien elintarvikkeiden luovuttaminen uudelleenjakeluun
- 36§ - Jätteen käsittelijän kirjanpito- ja tiedonantovelvollisuus (myös uud.k)

Pakkausjäteasetus 1029/2021

- 1§ - Uudelleenkäytettävän pakkauksen määritelmä
- 7§ - Numeeriset tavoitteet uudelleenkäytölle ja kierrätykselle
- 11§ - Käytettyjen pakkausten erilläänpitovelvollisuus
- 13§ - Tiedottamisvelvollisuus koskee myös uud.k.
- 19§ - Seurantatietojen ilmoittaminen PIR Elylle

Sähkö- ja elektroniikkaromuaasetus

519/2014 ja 1026/2021

- 1§ - Soveltamisalassa uudelleenkäytön edistäminen
- 3§ - Suunnittelu ja valmistus
- 5§ - Erilliskeräyksen järjestäminen uud.k. huomioiden
- 7§ - Käsittelymenetelmiä kehitettävä uudelleenkäyttötavoitteet huomioiden
- 8§ - Hyödyntämistavoitteet (uud.k. ml)
- 12§ - Tiedottamisvelvollisuus käyttäjille
- 13§ - Jätteen käsittelijöille annettavat tiedot koskien laitteita
- 18§ - Tuottajan hyväksymisessä tuottajayhteisöön viranomaisen määräykset yhteistoiminnasta uudelleenkäyttötoimijoiden kanssa

• 19§ - Seurantatiedot PIR Elylle

Tiivistelmä:
Uudelleenkäyttöä
edistettävä
Huolellinen käsittely
Pääsy jätteisiin
Yhteistoiminta
Tiedotus ja neuvonta
Kirjanpito ja seuranta

Tekstiilien keräys

– ilmoitus jätehuoltorekisteriin vai ei (JA 48§)?

- Lajittelun ohjeistus ja aikomus!
- Jätteen keräys (JL6§) ja ilmoittaminen keräystoiminnasta jätehuoltorekisteriin (JL100§)
- Yhteistyö kerääjän kanssa aluepistekeräyksessä edellyttää sopimista

Käyttökelpoiset, ehjät ja puhtaat vaatteet ja tekstiilit	Poistotekstiilit eli 1)käytetyt ja ehjät tekstiilituotteet sekä 2)rikkinäiset vaatteet ja tekstiilit	Poistotekstiilit
Aikomuksena uudelleenkäyttö	Aikomuksena sekä uudelleenkäyttö että kierrätys	Aikomuksena jätteen käsittely
Tuote, ei jäte	Jäte	Jäte

Ilmoitusmenettely tarvitaan !

Lähde: Salmenperä, 2019. Termit ja lainsäädäntö. https://storage.googleapis.com/turku-amk/2018/02/termit-ja-lainsaadanto_syke.hannasalmenpera.2017.pdf

Uudelleenkäyttöä edistetään muillakin ohjauskeinoilla

Uudelleenkäytön edistäminen politiikan keinoin

- EU
 - Kiertotalous-, tuote- ja jätepolitiikka; ekosuositteludirektiivi, kestävät ja vihreät julkiset hankinnat, PEF tuotteiden ympäristöjalanjälki, ympäristömerkit
- Suomi
 - Valtakunnallinen jätesuunnitelma (uusi Valtsu 3/2022)
 - Kiertotalouden strateginen ohjelma
 - Seuranta: EU-raportointi, Circwaste –hanke, Kiertotalouden strategian toimeenpano
- Ja paljon muuta!

KIITOS

